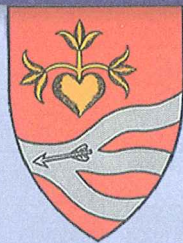

+62185

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXV. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2018. május

A tartalomból:

2. Emlékezés Dr. Ujváry Zoltán professzorra

5. Meghívó - Az első világháború hatása és a hősökre való emlékezés formái

8. Könnyek helyett... Tarts velünk Gyomaendrődön

Endrőd ünnepe

200 éve, 1818. május 17-én ünnepelte Endrőd község fennállásának 100. évfordulóját. A jeles eseményről a következőképpen számol be a Historia Domus:

Május 17-én, Szentháromság vasárnapján ünnepelte a község fennállása 100. évfordulóját, mely Szakálos András 116, Alekszi Márton 97, Pelyva András és más öregek emlékezte után állapítottat meg... A hálaadó Istentiszteletet tartotta Kovács Miklós, váradi kanonok és gáborjáni c. apát, a szónoklatot Fekete Ferenc, törökszentmiklósi tb. kanonok-plébános. Ezt követte a plébánián és a községházánál több mint 100 személy megvendégtetése. Jelen voltak: Vidovich György kir. tanács I. alispán, b. Rudnyánszky Sándor v. notárius, Stummer János fő, Szombathelyi József vice-, Bogyó József tiszt. viceszolgabírák, Thorma Fe-

renc táblabíró, Lengyel Márton vfiscalis, Lehóczki Lajos esküdt, Csepicsányi Tamás uradalmi plenipotentiarius, Vámosi István szarvasi, Salacz Antal békési uraságtiszt, Thímár István gyomai ingénieur, Grócz Gábor szarvasi ispán, a szarvasi, öcsödi, szentandrás, túri, gyomai, berényi, békési és csabai helységek deputátusai, főtisztelendő Varjú Victorinus úr, „a cs. K. Hadi sereg főpapja, mint hazafi, kedves szülőföldjének a jeles napját Budáról való lejövetével, „drága jelenlétével nagyította”, valamint a számos főtisztelendő papság.

Endrőd ekkor állott 654 házból, lakott 4.873 lélek, akik közül 110 görög hitű. Uraság: Gróf Stockhammer Ferencné, akinek kegyes szárnyai alatt minden úri és királyi beneficiumokat a helység árendába bírt.

Bíró: Vaszkó István, törvénybíró: Iványi Pál, Notarius Salacz József.

Emlékezés

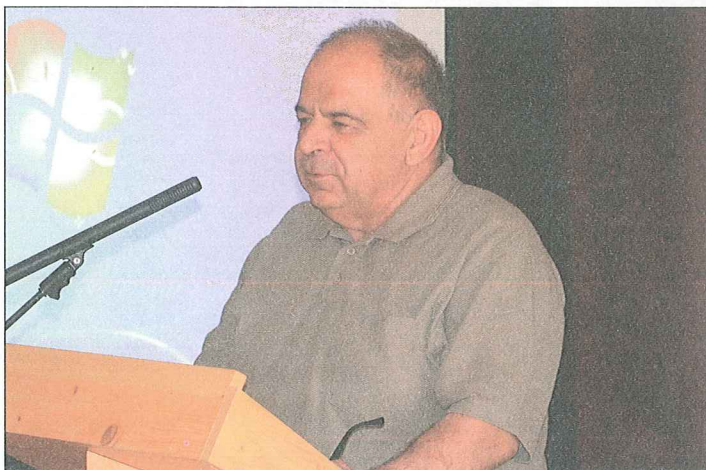
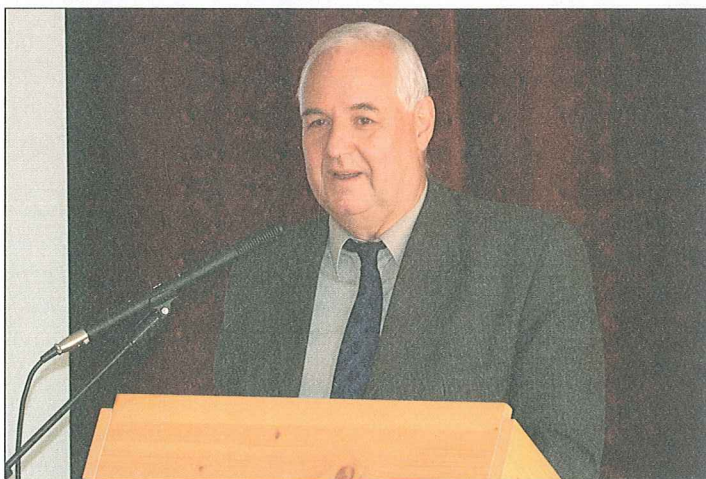
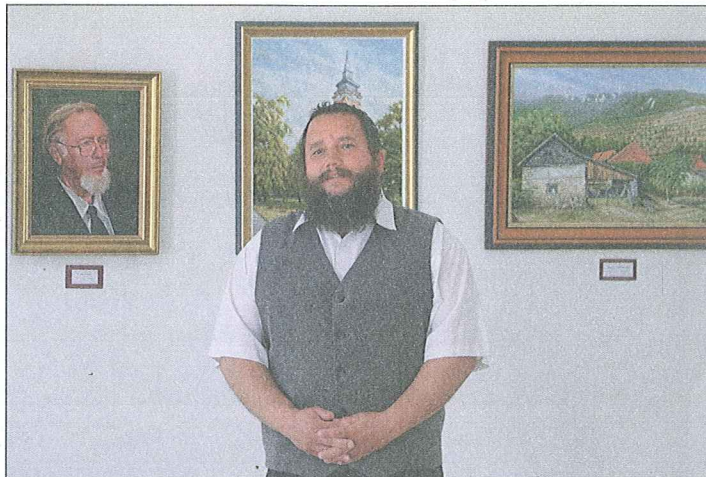
Dr. Ujváry Zoltán professzorra

A Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke és az Endródi Tájház közös szervezésében emlékkonferenciát rendeztek városunkban. A Szent Antal Népház konferencia termében április 21-én, tanítványok, kollégák és tisztelők gyűltek össze, hogy közösen emlékezzenek a nemzetközi hírű néprajztudósra, az év elején elhunyt Ujváry Zoltánra.

A konferencia elnöke Dr. Keményfi Róbert professzor, az egyetem oktatási dékánja bevezetőjében idézte fel a professzor tanszékszervező munkáját, tudományszervező tevékenységét. Dr. Bartha Elek rektor helyettes Ujváry Zoltán szerkesztői tevékenységéről a több ezres publikációs hagyatékáról készített összegzését mutatta be a hallgatóságnak. A héti Ujváry család történetét jelenítette meg képekkel illusztrált előadásában Zsuponyóné Ujváry Mária néprajzkutató, a professzor úr keresztlánya. Dr. Nagy Molnár Miklós múzeumigazgató, mint tanítvány emlékezett egykori tanáráról.

Dr. Ujváry Zoltán művészetpártoló tevékenységéről és gyomaendródi kötődéséről Dr. Szonda István készített visszatekintést. A professzor úr kezdeményezésére megalakult Gyomaendródi Holló László Művésztelep 10 éves alkotói időszakáról tájékoztatta a konferencia résztvevőit a Népház intézményvezetője.

Dr. Bagi László filmjének meghatározó jelenetei felidéztek a professzor úr alakját, majd kedvenc nótájának, a Jaj, de széles, jaj de hosszú az az út... eléneklésével zárult az emlékünnepe.

XVIII. Magyar Mazsorett Bajnokság

Gyomaendrőd,
Varga Lajos Sportcsarnok
2018. május 19-21.

Rendező a Színfolt Mazsorett Táncegyesület és a Magyar Majorette Szövetség
18 éve a mazsorettekért, a mazsorettsportért

Kvalifikáció az IAM- Európa Bajnokságra

A belépés díjtalan

Önkormányzati hírek

A bizottságok megtárgyalták Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2017. évi zárszámadási beszámolóját, és azt a képviselő-testület elé kívánják terjeszteni.

Az elfogadott 2017. évi költségvetésben az eredeti előirányzat főbb összegei az alábbiak voltak: **a költségvetés mindösszesen bevételi összege 2. 766. 461 E Ft.** A bevételi **főösszege 2.115.060 E Ft**, a hiány belső finanszírozására szolgáló bevételek összege **651. 401 E Ft.** A **kiadások tervezett főösszege 2. 766 461 Ft** volt.

A módosított előirányzat az alábbiak szerint alakult:

Bevételeknél és kiadásoknál **4. 675. 588 E Ft.**

A 2017. évi teljesítési összegek az alábbiak szerint alakultak:

Bevételek:**4. 614. 283 E Ft.**

Kiadások:**3.311.466 E Ft.**

Ezen belül:

Működési kiadások főösszege:**2. 087. 705 E Ft**

Felhalmozási kiadások összege:**285 268 E Ft**

Finanszírozási kiadások összege:**938. 493 Ft**

Az Önkormányzat gazdálkodásában az elsődleges szempont volt, hogy a képviselő-testület által meghatározott kötelező feladatok teljesüljenek, illetve a fejlesztési célok megvalósuljanak. Elmondható, hogy a 2017-es gazdasági évre végig a stabilitás volt a jellemző, mely prognózisok készítésével, gazdaságossági számításokkal, helyzetelemzéssel, valamint a pályázati lehetőségek kihasználásával volt elérhető.

Az önkormányzat összevont mérlegének fő összege az előző évhez képest **1. 987. 780 E Ft** összegű **növekedést** mutat. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök állományi értéke előző évhez képest **1. 348. 551 E Ft-tal növekedett.**

A pénzeszközöknél is **növekedés történt 253.624 E Ft** összegben, mely elsősorban iparűzési adónál jelentkező többletbevételnek köszönhető.

A követelések állománya pedig a múlt évhez képest **74. 400 E Ft-tal csökkent.**

Önkormányzatunknál a belső ellenőrzés külső erőforrás bevonásával megtörtént, szerződés keretében. A tanácsadói tevékenység célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését segítse céljai elérésében, valamint tanácsokkal lássa el. 2017. évben az ellenőrzési terv alapján 8 db ellenőrzés valósult meg.

Közös Önkormányzati Hivatal működésével kapcsolatos ellenőrzés: költségvetésből nyújtott támogatások ellenőrzése, Városi Egészségügyi Intézmény átfogó ellenőrzése, helyi adó és egyéb követeléskezelés ellenőrzése

A város működésével kapcsolatos ellenőrzések:

Liget Fürdő Kft., Határ Győző Városi Könyvtár, Közművelődési- Közgyűjteményi és Turisztikai Intézmény átfogó pénzügyi ellenőrzése, közfoglalkoztatás keretében működő növénytermesztés, állattartás szabályszerűségének ellenőrzése.

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Települési Önkormányzati Társulás működésével kapcsolatos ellenőrzések:Kistérségi óvoda pénzügyi ellenőrzése.

Valamint **Csárdaszállás és Hunya község működésével kapcsolatos ellenőrzések.**

A kontrollrendszer működése szempontjából magas kockázatot jelentő intézkedésre nem került sor. Az írásos jelentésen túl az apróbb hiányosságok pótlására a belső ellenőr javaslatot tett.

A Városi Egészségügyi Intézmény intézményvezetője, Dr. Magyar Hajnalka kérte az Önkormányzat hozzájárulását az intézmény egységes szabadságolásához.

2018. évi egységes szabadságolási terv szerint: 2018. **július 23-augusztus 5-ig**, illetve 2018. **december 17-től 2019. január 2-ig tart.** A nyári és téli szabadságot követő első munkanaptól a rendelés folytatódik a megszokott rendben, illetve a helyettesítésről az intézmény gondoskodik, majd arról értesíti a lakosokat.

A képviselő-testület az elmúlt években többször is foglalkozott a Liget Fürdő fejlesztésével. A fürdő igazgatója, Gera Krisztián 2018. évre benyújtott egy fejlesztési terv javaslatot, amely szerint kiépítésre kerülne egy spray park, azaz vizes játszótér, amelynek megvalósulásával a célközönség is kibővíthetőnek tűnik. Az elkészült költségvetési terv szerint a fejlesztés összege megközelíti a 15. 000 000 Ft-ot.

A tervek jóváhagyása esetén a beruházást Gyomaendrőd Város Önkormányzata valósítaná meg, majd azt bérbe adná a Liget Fürdő részére. Ebben az esetben a beruházás ÁFÁ-ja visszaigényelhető, így a korábban már csúzdaparkra elkülönített forrás (130 millió Ft) nagy része megmaradna. A megmaradt összegből a későbbiekben (pályázati lehetőséget figyelve és igénybe véve) maradna elegendő forrás az önerő biztosítására, hogy majd a csúzdapark is megvalósulhasson.

A Gyomai Horgász Egyesület a Körösvidéki Horgász Egyesületek Szövetségével (KHESZ) pályázatot nyújtott be a város által kiírt 2018. évi, Környezetvédelmi Alapra. A pályázat tartalmazza azt az elképzelést, miszerint a Fűzfás-zug kiválóan alkalmas egy horgász versenypálya kialakítására, így komoly, esetleg országos horgászversenyek is megrendezésre kerülhetnének városunkban. A fejlesztés teljes költsége várhatóan 3. 600 000 Ft, melyből az Önkormányzat 2.400 000 Ft-ot, a KHESZ 1. 200 000 Ft-ot biztosít.

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu Telefon: 66/581-320

MINDIG VAN ÚT A CÉLOKHOZ!

A Gyomaendrődi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és a Járási Hivatal közös szervezésében 2018. március 22-én került megrendezésre a „MINDIG MEG LEHET TALÁLNI A CÉLHOZ VEZETŐ UTAT” című előadás.

Dr. Pacsika György hivatalvezető bevezetőjében kihangsúlyozta a jelenlévő középiskolásoknak, - a meghívott vendégek példája nyomán - az életben számtalanszor előfordulhat, hogy válaszut elé érkezünk, és akkor helyes döntést kell hoznunk annak érdekében, hogy a tisztességes és becsületes úton legyünk képesek továbbhaladni. Ilyen esetekben a drogok és az alkohol helyett mindig a tiszta megoldásokat kell választani, ami ugyan olykor nehézségekkel teli, de mindenképp megéri a jövő miatt.

Vizdár-Lóczy Gizella 38 éves, két autista gyermek édesanyja. Szekszárdon egy vendégházat üzemeltet és mellette az Esőmanók Tolna Megyei Autistákért Egyesület aktivistája és vezetőségi tagja.

Korábban egy családi vállalkozásban és egy alapítványi iskolában dolgozott. Az életüket stabil háttérűnek gondolta, de a sors úgy hozta, hogy pár év különbséggel kiderült, mindkét gyermekük autista. Közben egy családi tragédia és annak vonzataként a családi vállalkozás is és minden, amiért korábban dolgozott, szertefoszott. Nem volt egyszerű időszak az akkori élete. De úgy érezte, ezen időszak megélésével, a két autista gyermekével történő mindennapos kis csodákkal és azzal, hogy mindezt felvállalva próbál tenni az autizmussal érintett családokért, olyan kincset és életfelfogást kapott az élettől, amiért nagyon hálás minden nap. A nehézségek nagyon sok mindenre megtanították. A kitartásra, küzdeni akarásra, alázatra, elfogadásra, a mindennapi csodák meglátására, de legfőképpen arra, hogy mindez leginkább csak saját magunkon múlik.

Márkus István Öcsi 46 éves, egy 16 éves kislány édesapja, vállalkozó és hobbi ultrafutó!

Az évről évre Szekszárdon megrendezett – a futók körében hatalmas népszerűségnek örvendő - Borvidék Félmarton egyik fő szervezője, ezen kívül még számos rangos vidéki futóverseny szervezője-rendezője. „Az életünket úgy tudjuk teljessé tenni, hogy családunk és munkánk mellett találunk egy hobbit vagy szenvedélyt, ami új célokat tűz elénk, amiért érdemes küzdenünk, ami hat az önbecsülésünkre, ugyanakkor alázatra tanít, elfogadóbbá tesz!” – vallja magáról. A távok növelésével megjelent célok és perspektívák által újabb oldaláról ismerte meg önmagát. Számára a Spartathlon volt az a verseny, amiért hajlandó volt éveken át küzdeni, majd teljesíteni! „Óriási élmény volt az út és a célba érkezés magyar zászlóval, de az azt követően felszínre törő gondolatok is váratlanok lettek!” Ez a verseny az ultrafutás „olimpiája”, minden évben, szeptember utolsó hetében rendezik az Athén és Spárta

közötti 246 km-es távon. A kiváló ultrafutó azt tanácsolta a fiataloknak, hogy igenis merjenek nagyot álmodni, és valósítsák meg mindazt, amit célul tűztek maguk elé!

Dankó Béla országgyűlési képviselő emlékeztetett arra, Magyarországon sajnos az utóbbi esztendőkből folyamatosan növekedett a kábítószer kipróbáló fiatalok száma. Elmondta, hogy a Magyar Kormány az éves költségvetésében félmilliárd forintot különített el a droggal kapcsolatos problémák kezelésére.

Toldi Balázs polgármester gratulált a megható és egyben érdekes előadások magas színvonalához, majd elismeréseként a város nevében gazdag ajándécsomagot nyújtott át az előadónak.

2. Szakmai továbbképzés és üzemlátogatás

2018. március 27-én kihelyezett szakmai továbbképzést tartott a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály Gyomaendrődön.

A Gyomaendrődi Járási Hivatal Dísztermében megrendezett értekezleten Pántya Imre főosztályvezető megnyitóját követően dr. Pacsika György hivatalvezető köszöntötte a főosztály munkatársait illetve a járási hivatalok foglalkoztatási osztályvezetőit és munkáltatói kapcsolattartással foglalkozó kollégáit. A délelőtti szakmai előadások keretében megvitatásra kerültek az egyre változó munkáltatói elvárások illetve munkavállalói igények, a közfoglalkoztatásból a versenyszférába munkaerő-piaci program tapasztalatai illetve a munkanélküliség pszichológiai kérdései.

A délután folyamán üzemlátogatáson vettek részt a munkaközvetítő kollégák a Mamutec Hungary Kft-nél. Csipai Béla és Medve Norbert ügyvezető urak készségesen mutatták be a sokszínű tevékenységgel foglalkozó céget. Az interaktív előadásnak köszönhetően teljes képet kaptak az ügyintézők a vállalkozás profiljával és mindennapi működésével kapcsolatban.

Legyünk tudatos ételmeiszerfogyasztók!

Az ember sokszor nehezen igazodik el a bonyolultnak tűnő ételmeiszerjelölési szabályokban, tanácstalanul áll a boltok polcain található nagy ételmeiszerválaszték előtt, valójában nem is tudja igazán eldönteni, hogy mire figyeljen, és hogyan válasszon.

A Gyomaendrődi Járási Hivatal Ételmeiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya ezen a helyzeten próbált segíteni, ezért 2018. április 10-én a Járási Hivatal Dísztermében diavetítéssel egybekötött tájékoztató előadást tartott a téma iránt érdeklődő helyben dolgozók, valamint a járáshoz tartozó önkormányzatok dolgozói, családanyái, háziasszonyai számára.

A „Legyünk tudatos ételmeiszerfogyasztók – gondolatok az egészséges táplálkozásról” című interaktív előadás során szóba került az ételmeiszerlánc szinte valamennyi szegmense, a kritikus pontok bemutatásával. A hallgatóság megismerhette az ételmeiszeripar alapanyagát előállító mezőgazdaság előtt álló nehézségeket és kihívásokat, az előállított ételmeiszer útját, azok buktatóit, egészen a fogyasztók asztaláig. Az ételmeiszerlánc-biztonsági szakemberek ismertették a különböző ételmeiszerek vásárlása során követendő tanácsokat, és arra is felhívták a figyelmet, hogy a vendéglátás és közétkeztetés igénybevétele során mit érdemes a fogyasztónak szem előtt tartania. A résztvevők érdekes, új ismereteket szerezhettek a mai modern ételmeiszerek szervezetünkre kifejtett biológiai hatásairól, a korszerű és egészséges táplálkozásról, annak lehetőségeiről, valamint a szervezetünk energiaigénye és a felvett energia egyensúlyban tartásának fontosságáról és arról, hogy mindezt hogyan tudjuk a tudatos táplálkozásunkkal elősegíteni.

Megyei híradó

Megyegyűlés – a rendőrség és a polgárőrség munkájáról tájékozódott a testület

Az önkormányzati hivatal előző évi tevékenysége mellett a rendőrség és a polgárőrség 2017-es évi munkájáról tájékozódott a megyei képviselő-testület az áprilisi megyegyűlésen.

A megyegyűlés napirendjei előtt Zalai Mihály megyei elnök gratulált a múlt vasárnapi választás kapcsán a Fidesz-KDNP négy országgyűlési képviselőjének, akik mandátumot szereztek, és köszönetet mondott mindazoknak a köztisztviselőknek, önkénteseknek, akik munkájukkal biztosították a választások törvényes és szabályos lebonyolítását.

A közbiztonságról szóló beszámoló fontos napirend volt az áprilisi megyegyűlésen. Dr. Polyák Zsolt megyei rendőrfőkapitány elmondta: az elkészült anyag részletesen tartalmazza a rendőr-főkapitányság múlt évi tevékenységét. Ez alapján elmondható: a megye rendőreinek munkája a szakmai színvonalat tekintve kiegyensúlyozott tevékenységet mutatott, feszes szolgálatszervezéssel és az együttműködő partnerekkel - polgárőrökkel, közterület-felügyelőkkel, halőrökkel, vadőrökkel, önkormányzatokkal - közösen hatékonyan tudták ellátni feladataikat. Megfeleltek a felügyeleti szervek kívánalmainak, ugyanakkor minden esetben szem előtt tartották a lakosság kéréseit. Néhány adat a beszámolóból: megyénkben 5650 bűncselekmény történt 2017-ben, 12,2%-kal kevesebb, mint előző évben. A felderítettségi mutató 70,4%-os, ami 10,7%-kal haladja meg az országos átlagot. 15,2 %-kal csökkent a lopások, 28,3%-kal a lakásbetörések száma. Megyénk bűnügyi fertőzöttség alapján az országos rangsorban a kedvező, 18. helyen áll. A képviselők elégedettek voltak a rendőrség munkájával, köszönetet mondtak a testület valamennyi dolgozójának azért az erőfeszítésért, amit értünk, Békés megyei lakosokért tesznek. Zalai Mihály elnök elmondta: a beszámolóban lévő adatok meggyőzőek, és lassan a bűnelkövetők is rájönnek, hogy megyénkben nem érdemes bűnözni, ugyanis a felderítettség sok esetben 100%-os, de minden esetben javuló tendenciát mutat. A gazdaság fejlesztésében is fontos, hogy a közbiztonság megfelelő legyen, hiszen a befektetők szívesebben telepítik vállalkozásaikat olyan helyre, ahol a bűnözés alacsony, a biztonság magas.

A Békés Megyei Polgárőrök Szövetségének tájékoztatójával folytatódott a megyegyűlés. A képviselők kiemelték: fontos a polgárőrök munkája, a rendőrökkel közösen hatékony tevékenységet hajtanak végre. Köszönetet mondtak a félmillió óra önkéntes szolgálatért és azért az erőfeszítésért, amit a lakosság érdekében végeznek. Gyarmati Sándor elnök hozzátette: a polgárőrök és a rendőrök között az együttműködés szilárd, a közös munka ebben az évben is folytatódik.

2014 óta a megyei önkormányzati hivatal munkája jelentősen megnövekedett, ami elsősorban a területfejlesztési tevékenység el látásához kapcsolódik. A Terület- és Településfejlesztési

Operatív Program keretében megyénkben – az eddigi döntések alapján – közel 400 pályázatnak és majdnem 50 milliárd forintnak köszönhetően szinte valamennyi településen épületek újulnak meg, utak épülnek, ipari parkok jönnek létre. Zalai Mihály elnök elmondta: a munka megnövekedése miatt a hivatal állománya is megnőtt, jelenleg 40 kolléga végzi el a napi feladatokat, melyek között több olyan is van, ami önként vállalt, de fontos tevékenység.

A megyegyűlés bejelentésekkel zárult, melyekből kiderült, hogy a következő munkaprogram szerinti ülés júniusban lesz.

Sztahovics Zsuzsa

MEGHÍVÓ

Az első világháború emlékei Gyomán és Endrődön című kiállítás megnyitója
2018. május 17. 17. óra
Helyszín: Szent Antal Népház kiállító terme

Az első világháború hatása és a hősökre való emlékezés formái című konferencia

Helyszín: Szent Antal Népház konferencia terme
Időpont: 2018. május 18. 10 óra

Konferencia elnöke:

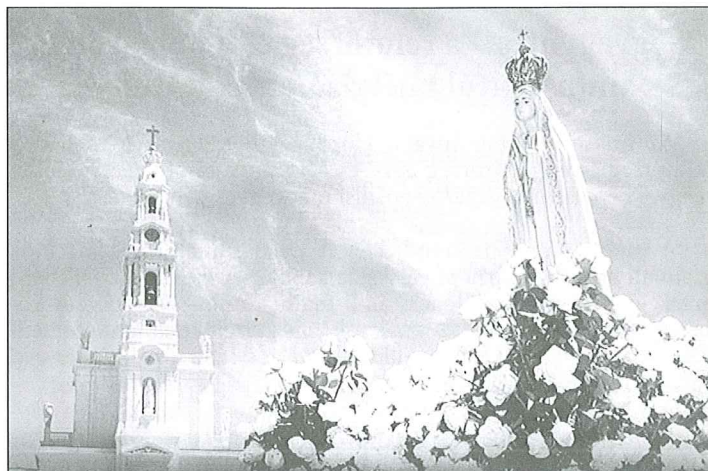
Dr. Forisek Péter dékányhelyettes, Debreceni Egyetem

Előadások:

- Dr. Bartha Elek rektorhelyettes, Debreceni Egyetem: A nagy háború hatása a vidéki kultúrára
- Dr. Kónya Péter rektor, egyetemi tanár, Eperjesi Egyetem: Az orosz betörés 1914-15-ben és következményei
- Dr. Botos Máté egyetemi docens, Pázmány Péter Katolikus Egyetem: Kinek a hőse? Emlékezet és politika Közép-Európában
- Dr. Dénes Zoltán egyetemi docens, Debreceni Egyetem: Szakrális és profán események a fronton
- Dr. Bereczki Ibolya főigazgató helyettes, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre: Ferenc tüzér naplója
- Fancsalszki Noémi néprajzkutató, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre: A háterszág ínségételei a nagy háború idején
- Nagy László igazgató, Vésztő-Mágor Történelmi Emlék- hely Múzeum: Az első világháború emlékei a Sárréten
- Dr. Szonda István etnográfus, Endrődi Tájház, Gyoma- endrőd: Harctéri művészet. Egy művészkedő parasztfü az első világháborúban
- Kovács László Erik etnográfus, Debreceni Egyetem: Papp Zsigmond naplója
- Kvellár Viktória néprajz szakos hallgató, Debreceni Egyetem: Papp Zsigmond fronton készült alkotásai
- Dr. Mód László adjunktus, Szegedi Egyetem: Emlékmű- vek, emlékezet a Dél-Alföldön

Katolikus oldal

Kovács Zoltán mariológus: Újkori Mária-jelenések, szerepük és elbírálásuk az Egyházban

Az alábbiakban Kovács Zoltán mariológus előadását adjuk közre, mely a fatimai jelenések 100. évfordulóján a csalólökői bacsfa-szentantali kegyhelyen 2017. november 17-én tartott konferencián hangzott el, az esemény védnöke Hal'ko József, a Pozsonyi Főegyházmege segédpüspöke volt.

„Az égen nagy jel tűnt fel: egy Asszony, öltözete a Nap, lába alatt a Hold, fején tizenkét csillagból álló korona” (Jel 12,1) – olvassuk a Jelenések könyvében. A jelenések nem hitüinktől idegen jelenségek, mint láthatjuk, szentírási megalapozásuk is van!

A jelenések jelenségtanáról dióhéjban

Természetfölötti jelenségekről van szó, melyek során a természetes keretek között érzékszervekkel nem tapasztalható személyek vagy transzcendentális tartalmak egyesek számára a testi valóságban érzékelhető természetes jelenségek értelmezése szerint, természetes úton meg nem magyarázható módon válnak érzékelhetővé. Beszélhetünk isteni, Mária-, illetve angyali jelenésekről, és szentek jelenéséről is tudunk (sőt még a gonosz és világa is olykor megjelenhet, mint kép, melyet a kegyelem az üzenet átadásához felhasznál). A jelenés többféle érzékelési formát is érinthet: látás, hallás, belső hallás (allocutio), szaglás, lebegés, bilokáció, dicsfény ragyogása, álmokép stb. A jelenések üzenet értékűek. A karizmákhoz hasonlóan olyan kegyelmi ajándékok lehetnek, melyek az azokat fogadó egyéneknek túl az egész Egyház javát is szolgálhatják.

Kinyilatkoztatás és magánkinyilatkoz-tatások

Krisztus, Isten megtestesült Igéje maga a kinyilatkoztatás csúcsa. Őbenne Isten

mindent elmondott számunkra. A kinyilatkoztatást a Szentírás és a Szenthagyomány hordozza, új kinyilatkoztatást már nem kell várunk.

A Katolikus Egyház Katekizmusának 67. pontját idézve: „A századok folyamán történtek ún. magánkinyilatkoztatások, melyek közül néhányat az egyházi tekintély elismert, de ezek nem tartoznak a hitletéteményhez. Nem arra szolgálnak ugyanis, hogy Krisztus végleges kinyilatkoztatását »kiegészítsék« vagy »tökéletesítsék«, hanem azt kell elősegíteniük, hogy az adott korban tökéletesebben lehessen abból élni. Az egyházi tanítóhivatal irányítása alatt a hívők hitérzéke különbséget tud tenni és meg tudja állapítani, mi az, ami egy ilyen kinyilatkoztatásban Krisztusnak vagy az ő szentjeinek igaz fölszólítása az Egyház felé.”

Néhány újkori Mária-jelenés

Mariológusok között elterjedt mondás: „ha nyugodt éjszakákat akarsz, soha ne foglalkozz jelenésekkel”. Igen kényes terület, mely nagy körültekintést, biztos teológiai tudást és szilárd hitet igényel, s persze nem utolsósorban a Szűzanya józan, gyermeki szeretetét.

Szólhatnánk Labouré Szent Katalinról és a csodáséremről, Lourdes-ról, La Salette-ről, Siracusáról, kiemelkedő aktualitása miatt Fatimáról, melyről az előző előadás szólt. Most csak néhány szóval, konkrétan egy „nyitott kérdést”, Medjugorjét emelném ki, mindenekelőtt nyomatékosan hangsúlyozva, hogy mindenféle „saját megoldási javaslat” nélkül!

Néhány szó Medjugorjéről

„Vizsgáljatok felül mindent, a jót tartásatok meg” – tanítja Szent Pál apostol. 1981-től hat gyermeknek jelenik meg a „Gospa”

(„Miasszonyunk”) ezen a nagyon szegény, egyszerű, sokféle vallású és nemzetiségű emberek lakta, akkor jugoszláv vidéken. A Jugoszláv Püspöki Konferencia 1991-ben az ún. Zara-i Nyilatkozatban igazából várakozó álláspontra helyezkedett, ki-mondva, hogy a helyzet addigi értékelése szerint e jelenségekre a non constat de supernaturalitate megállapítás vonatkozik, vagyis az, hogy nem állapítható meg azok természetfölötti mivolta.

A zarándoklatok folytatódtak a délszláv háború idején is – a Kraljica Mira (Béke Királynője) „megmutatta erejét”: Medjugorje sértetlen maradt.

A medjugorjei jelenségek vizsgálata jelenleg a Hittani Kongregáció hatáskörébe tartozik. A jelenések hitelességéről hivatalos nyilatkozatot mástól várni nem szabad. Ferenc pápa Henryk Hosier érsek személyében az idei év februárjában küldöttet nevezett ki, akinek feladata Medjugorjét illetően nem a Szentszék hatáskörébe tartozó teológiai vizsgálat végzése, hanem a helyzet lelkipásztori felmérése és értékelése. Jóllehet a hívek és istenkereső emberek figyelme erendően az ismert jelenségek miatt terelődik immár 36 esztendeje a kis boszniai településre és környezetére, a hely „beimádkozott” mivoltából, a kegyelem és az imádságos légkör tapasztalható erejéből, a szentségekhez járulások, megtérések és személyes életrendezések magas számából kiindulva még nem feltétlenül kell maguknak a jelenségeknek és a hozzájuk kapcsolódó üzeneteknek hiteles mivoltára következtetni. Ennek megítélésével meg kell várni a Hittani Kongregáció döntését.

Amennyiben – Medjugorje esetében – az Egyház ítélete a rendkívüli jelenségekre vonatkozóan a jövőben nem volna pozitív, a helyhez kötődő imádságos atmoszféra, mint jelentős „lelki tőke” ez esetben sem elhanyagolandó: az igehirdetésnek, a kate-

kézisnek, a szentségkiszolgáltatásoknak és egyéb liturgikus és pasztorális tevékenységeknek akkor sem kellene feltétlenül vége szakadnia, hanem mindenben a Katolikus Egyház tanításának és hivatalos kultuszának irányelveihez igazítva virágozhatnak még tovább a helyes Mária-tisztelet, és általa a lelkek üdvösségének munkálása.

A jelenések és üzenetek szerepe és elbírálása

A jelenések, természetfeletti üzenetek megítélésekor a következőket kell figyelembe venni:

– Elégséges információ áll-e rendelkezésünkre a jelenés vagy üzenetek megítéléséhez?

– Milyen formában kapott az illető üzenetet (látomás, belső hallás, hanghatás, álmom stb.)?

– Milyen emberi tulajdonságokkal (fizikai állapot, pszichikai egészség, képzettség) rendelkeznek az érintettek? Valós, objektív érzékelésről van-e szó (pl. a kegyelem mint érzékelhető, létező valóság hatására rajzolódik ki a látnok pszichéjében a kép vagy érzékeli a természetfeletti üzenetet) vagy csupán szubjektív érzékelésről (pl. pszichikai diszfunkció következtében hallucinál, tehát nincs mit érzékelnie, mégis „érezkel valamit”, ami valójában nincs)?

– Milyen lelki-erkölcsi háttérrel (hit, lelkiélet, erkölcsi meggyőződés) rendelkeznek (milyen az istenkapcsolatuk, imádságos vagy kegyelmi légkörben kaptak-e az üzenetet vagy lehetett részükhöz jelenésben)?

– Milyen történelmi-társadalmi kontextusban élnek (pl. a gonosz jelent már meg látnoknak valamelyik konkrét diktátor képében)?

– Milyen az üzenetek hithűsége? Nem áll-e ellentétben az Egyház hitletéteményével és erkölcsi tanításával?

– A jelenés mondanivalója vagy az üzenetek tartalma nem kívánja-e felülírni a kinyilatkoztatás tartalmát, nem konkurál-e vele?

– Az üzenetek tartalma vagy a jelenésben megjelenő (többnyire antropomorf) figurák „kiegyensúlyozottak-e”, beleillenek-e a keresztény szimbolikába, nem mondanak-e ellent az Egyház tanításának?

– Segítséget nyújt-e a jelenség a kinyilatkoztatás megértéséhez és a keresztény küldetés megvalósításához, vagy csupán megrettent, nem üdvösségre vezető, meddő félelmet kelt?

– Az üdvösséget segíti-e az üzenet/jelenés, akár magán akár közösségi szinten, vagy azzal ellentétben áll, esetleg teljesen semleges-e ilyen szempontból?

– Egyházas-e az üzenet/jelenés fogadójának magatartása? Kész-e feltétlen engedelmességre egyházi előljárói iránt, még ha azok az üzenet/jelenés iránt fenntartással is viseltetnek. A hitelesség egyik kritériuma, hogy a jelenésben részesült személy nem tartja magát az abban foglalt tartalom egyedüli, hiteles magyarázójának, melyet mindenáron érvényre kell juttatni és meg-

kell ismertetni mindenkiel, még az Egyház előljáróinak megítélése ellenére is.

– Van-e a jelenés fogadójában kellő alázat ahhoz, hogy alávesse magát egyházi vizsgálatnak? Tud-e bizonyos részeket diszkrécióval kezelni, kellően tartózkodó-e azok terjesztését illetően?

– Milyen lelki gyümölcsöket terem? Imádságra, az istenkapcsolat elmélyítésére ösztönöz-e a jelenség?

– Épül-e általa az Egyház, építi-e vagy inkább megbontja-e az egységet?

– Szenzációt, pillanatnyi tetszést kelt-e csupán (placita fidelium) vagy a Szentlélek által a megkeresztelt emberek lelkében élő hitérzék (sensus fidelium) ragadja-e meg, növelve ezzel az egyén és/vagy a közösségek hitét?

– Üzenetek esetében a kulcsszavak, jelentősebb kifejezések megfelelnek-e a misztikus szóhasználat sajátosságainak?

– Járul-e esetlegesen a jelenés tartalmához vagy kulcsszereplőjéhez valamilyen önmeghatározás (pl. „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantás” a lourdes-i jelenésben)?

– Még ha a jelenés fogadójának személye révén az általa közölt leírásban szerepel is jó néhány személyes elem, ez nem kompromittálja-e a benne rejlő üzenet tartami magvának helyességét? (Bővebben lásd még a Hittani Kongregáció Eljárási normák a feltételezett jelenések és kinyilatkoztatások megítéléséhez című, 1978. február 25-i keltezésű dokumentumában található kritériumokat.)

„A hiteles jelenés nem áll ellentétben a hittel és az erkölccsel, ezért terjeszthető, kultusz rendelhető hozzá, és a jelenés oka a természetes emberi ész számára elégségesen belátható módon természetfelettinél nyilvánítható.” (SCHEFFCZYK – ZIEGENAUS, Mária az üdvtörténetben 308.)

A végső ítéletkor meg kell állapítani, hogy az üzenet/jelenés constat de supernaturalitate (bizonyítható a tartalom természetfölötti jellege), non constat de supernaturalitate (nem bizonyítható a tartalom természetfölötti jellege), netán constat de non supernaturalitate (tartalmát illetően negatív ítélet)...

Konklúzió

A hiteles jelenések sohasem „öncélúak”: nem elkápráztatni akarják azt, aki részesül belőlük, hanem mindig valamilyen hitre és/vagy erkölcsre vonatkozó tartalmat hordoznak. Hozzájuk kapcsolódhatnak olyan üzenetek, melyeket magánkinyilatkoztatásnak nevezünk.

A magánkinyilatkoztatások tartalmának elfogadása egyáltalán nem feltétele üdvösségünknek, csupán felnyithatják szemünk a kinyilatkoztatás egy-egy általunk elhanyagolt területére, Isten jelenlétére és szeretetére, vagy éppen a megtérés fontosságára. Nem írják fölül a kinyilatkoztatást és nem is adódnak hozzá, mert az Krisztusban teljes, hanem segíthetik annak befogadását, illetve a mai ember életkörü-

lményei közt történő alkalmazását. Az Egyház által hitelesnek nyilvánított jelek esetében sincs olyan kötelezettség, hogy azok tartalmát a katolikus hívőknek hinniük kellene. Magánkinyilatkoztatás soha nem válhat a hitletétemény részévé. A II. vatikáni zsinat megfogalmazása szerint a magánkinyilatkoztatás „nem Isten Igéje fölötte áll, hanem azt szolgálja” (Dei Verbum, 10).

A Signum Magnum kezdetű apostoli buzdításban (1967. május 13.) is megtaláljuk Boldog VI. Pál pápa kedvelté vált kijelentését: „Mária korát éljük.” A dokumentum rejtetten, de határozottan fatimai vonatkozású (kezdő szavai a Jel 12,1-ben található „nagy jelre” utalnak, melyet ma az Egyház leginkább Máriára vonatkoztat; dátuma: a fatimai Mária-jelenések 50. évfordulója; Fatimát is említi benne a pápa; buzdítás is található benne a rózsafüzérre, melyet különösen hasznos a békéért imádkozni; valamint benne található az „aetas Mariana”: olyan korszakban élünk, melyben a Szűzanya felénk való gondoskodása különösen is megmutatkozik).

A Szűzanya valóban sokszor „jött apostolkodni” az elmúlt évtizedekben. Üzenetei egyöntetűen a megtérésre, engesztelésre, imára, böjtre, életünknek Isten Országa szellemében való rendezésére vonatkoznak. Mária jelenései, üzenetei is aláhúzzák: fontosak vagyunk számára. Szeplőtelen Szívének erejében nem új erőforrás keresendő, hanem a világot ténylegesen megváltó isteni szeretet egyik legszebb és leghatásosabb megnyilvánulása az emberiség irányában. XVI. Benedek pápa 2005 Nagyboldogasszony napi homíliájában mutatott rá: „A mennyben van egy Édesanyánk. A mennyországban Szíve van”.

Ennek a Szívnek ajánlani magunkat azt jelenti: biztos kezekbe akarjuk helyezni életünket, értékeinket, szereteteinket, a ránk bízottakat. Ne felejtjük el: ahogy kétezer éve a világmindenség keresztén haldokló Királya Jánost, vagyis szeretett tanítványát, Édesanyjának, Máriának gondjaira bízta, úgy bízta ezer évvel ezelőtt a mi haldokló királyunk, Szent István az ő szeretett népét, övéit – törvényes utód híján – ugyanarra az Édesanyára, Máriára, a mi Nagyasszonyunkra. Tegyük meg mi is jó szívvvel, ha még nem tettük meg, ajánljuk fel plébániáinkat, közösségeinket az Ő Szeplőtelen Szívének!

A jelenések nem arra hivatottak, hogy szenzációt keltsenek, hanem némiképp „kitérni az eget”, és erőt, vigaszt, útmutatást adni földi életünk útján. Égi Édesanyánk szeretettel kísér minket az Örök Haza felé vezető úton, miközben – örömeink és nehézségeink, sikereink és bukásaink közepette – „a biztos remény és vigasztalás jeleként ragyog Isten zarándoknépe számára” (LG 68).

„Örök emlékezetül..”

Emlékező sorok a Gyomai Református Egyház újjáalakulásának 300. esztendejére III.

A jelenleg fennálló, immár lassan-lassan 206 esztendő s külső-belsőképpen is gyönyörű templomunk építéséről szerencsére bőségesen találunk iratanyagot egyházunk levéltárában. Azonban a torony építéséről annyit tudunk, hogy 1791-ben rakták le az alapjait. A templomhajót pedig 1806-1807-ben kezdték meg felépíteni. A kezdeti munkálatokról, pl. a tekintélyes mennyiségű földmunkát igénylő alapásáról egy-egy árva sort nem találtunk. Az 1849. évi áprilisi tűzvészkor, amikor is a Helységháza (a mai tornacsarnok helyén volt) leégett, ott veszett az egyházi irattár időbeni eleje is. Csak találgathatjuk azt is, hogy az építkezés kezdetekor még álló elébbeni templom hol állhatott? Erről a megyei levéltárban található kevéske adatok, pl. 1755-1760 között a vármegyei előljárásiak hosszas könyörgés után engedélyezte a gyomai reformátusoknak „régii, ócska imaházuk” portikussal való bővítését (főfalon kívüli előcsarnok). Aztán égetlen s égetett téglából építhettek templomot 1775-80 között. Ennek kérelmezése is évekig eltartott, hiszen az osztrák bécsi udvari kancellária „magyar” hivatalához kellett a kérelmeket benyújtani. Ezidőtájt a református egyházkerületeknek külön „ágensük” volt (ügynök, aki bizony sok pénzbe került), aki a kancellária, s a kérelmezők között egyengette az utat, ami szintén pénzbe került. Ennek némi nyomát találtam a budapesti Ráday Egyháztörténeti Levéltárban. Sajnos a mellécsatolt tervvázlat, s templom pontos helyét mutató melléklet elkallódott, mert nem találtam.

1807 májusában a mai templommal ott tartottak, hogy az akkori gondnok számadása szerint 1807. május 13-án „... az Templom külső falát felrakván a Kőműveseknek ebédet attam közrendelésből Summa 3 Frt. 58 krajczár”. Ugyanezen esztendő május 27-én a régi „Templom tetejét el bontó Átsoknak 4 napra attam á.: 1 Frt. 45 Krcz. összesen: 29 Frt. 52 Krcz.-t.” Hogy mi lett a mellette álló, fából ácsolt haranglábbal, arról nincs adat.

Az alábbiakban közreadjuk, s latin és német szavak magyarul írott alakjával, eredeti szövegben Fischer Ágoston kecskeméti építőmester, s a gyomai előljárásiak által kötött építési szerződést. Papp Zsigmond egyik jegyzete szerint ő úgy tudta, hogy egy „osztrák hadmérnök” tervezte templomunkat. Hosszas kutatás után Kecskeméten sem tudtam meg többet Fischer Ágostonról, csak annyit, hogy jóhírű, német anyanyelvű, a városban is több templomot, épületet tervező, létesítő „építőmester” volt. Talán ő lett volna „hadmérnök” is? Békés vármegyében is több templomot tervezett, építtet, pl. Köröstarcsán, Füzesgyarmaton.

„Alább irt jelenlétekbem adom tudtokra mindeneknek akiknek illik, hogy az Gyomai Reformata Ekklesiának Előljárásiával, alkura léptem, s tökéletesen meg is alkudtam az mostan egész-

ben építendő Templomnak, nem külömben az már ugan álló, de negyed fél öllel fellyebb építendő Toronynak építése eránt; e következők pontok és feltételek alatt, ugymint;

¹szór Az Templomnakkülső világa lészen 23 öl és 2 schuk, szélessége 11 öl, magossága: Hét azaz 7 Öl. ez szerént;

²szór Tartozom én oly betsülettel az tervrajzot és költségvetést az szerént mellyet az már nevezett Ekklesia Előljárásiak által is adtam, az egész munkát véghez vinni, hogy abba ha; szintén az legkisebb hiba, és fogyatkozás történne is azon esetre magamat kötelezem, az én vigyázatlanságom, vagy gondatlanságom miatt történhető kárnak egészen való megfordítására.

³szór Az már fellyebb nevezett munkához megkívántató minden névvel nevezendő eszközöket, vagy is szerszámokat, mellyek az költségvetésben ki vagynak téve, és ott egytől egyig s pontról pontra ki nevezve, tartozom én mind meg szerezni, és az egész munka fogytáig vagy végezetéig tartani.

⁴szór Kötelezem magamat arra, hogy az általam el készült tervrajz szerént fogom az egész munkát elkészíteni, s kötelességre vinni, az abban irt vagy lefestett mindenféle illendőségeket, mellyek az épületnek diszére fognak szolgálni megtartván; mellyet hogyha nem cselekednék azon esetre mint egységet által hágván az fenn tisztelt Ekklesiának méltó követelése lészen.

⁵szór Mind Kőműves, mind az Asztalos (:kivéven a padokat és a szószéket): mind az üveges, mind végezetre a lakatos munkákat, mellyek csak meg fognak kívántatni az már sokszor említett tervrajzban kitétt mód szerént, hogy kötelezem el készíttetni s ez szerént;

⁶szór Mind az ezen közelebb irt 5ik pontban megnevezett munkákat mind pedig az kőművesi munkát, az már fellyebb nevezett módok szerént, s feltételek alatt az már sokszor említett tervrajz szerént tartozván elkészíteni, tartoznak énnékem a Tisztelt Ekklesia Előljárási kész pénzben tizenháromezerkétszáznegyven, azaz 13. 240 Forintot 57 Krajczárt lefizetni, s ezen kívül az munkának kezdetétől fogva számlálván, végezetéig minden esztendőre 5 azaz Öt Kőből buzát adni. Végezetre:

⁷szór Kötelezem magamat arra is, hogy az mostan álló Templomnak falaiban s fundamentomában valamennyi megégetett Téglák Találtatnak azt mind egygyig ki szedetvén az újonnan építendő Templomnak falaiban rakatom; Melly egységnek nagyobb bizonyosságára ki adtam ezen Contractuális leveletem.

Gyomán 1. Május. 1805.

Augustin Fischer
Maurer Meister”

Közreadja: Cs. Szabó István

KÖNNYEK HELYETT... TARTS VELÜNK GYOMAENDRŐDÖN

Verőfényes időben, ősfák árnyékában a templom és a Békés Megyei Járási Hivatal között megtartott szájúregi- és bőrrák szűréseken, valamint az Alexander-technika módszerével végzett stressz- és testtartási-analízisen 83 fő vett részt, összesen 249 vizsgálatot végeztek el a szakemberek 12.00-18.00 óráig. Délben elsők között léptek a szűrőkamionba a város előljárásiak, ezzel is jópéldát mutatva az egészségmegőrzés, valamint a szűréseken való részvétel fontosságára.

A rák ellen, az emberért, a holnapért! Társadalmi Alapítvány szervezésében az idei negyedik rákellenes szűrő- és életmódtanácsadó nap Dr. Pacsika György Békés megyei Járási hivatalvezető, Lehóczkíné Timár Irén egészségügyért felelős alpolgármester védnökségével, kabinet-je és a Gyomaendrődi Egészségügyi Szol-

gálat munkatársai, valamint a Templarius Alapítvány képviselőjében Ungvályi János elnök együttműködésével, a szűréseket végző szakorvos Dr. Halmi Zoltán és Bátorfi Zsuzsanna Alexander-technika tanár közreműködésével valósult meg sikeresen. A szűréseken felül Életigenlők magazint, Béres Cseppet és reformétel-kóstolót ajánldékoztunk a résztvevőknek.

A tavalyi kedvező fogadtatás után, a szűrőkamionos rendezvényt Gyomaendrődön második alkalommal szerveztük meg. Most is jó volt a fogadtatás, jó volt a hangulat. A szűréseken résztvevő korosztály 30-75 év közötti volt, vegyesen nők-férfiak, két gyermeket is elhoztak szülei konkrét problémával. Volt egy „ún időben észrevett” szájúregi kiszűrés, és 10%-ban vett észre a szakorvos rákmegelőző állapotban bőrelváltozásokat. Itt is megtette hatását a

szűrőnap, aminek az a lényege, hogy tanácsot kapjanak az emberek az önvizsgálat módjairól, valamint időben észrevételre kerüljön daganatra utaló elváltozás. A rák ellen, az emberért, a holnapért! Társadalmi Alapítvány 33 éve azt hirdeti: „a rák megelőzhető, a betegségből meg lehet gyógyulni!” Ennek az egészségtudatos életmód, az önvizsgálat és a szűréseken való részvétel az alapfeltétele.

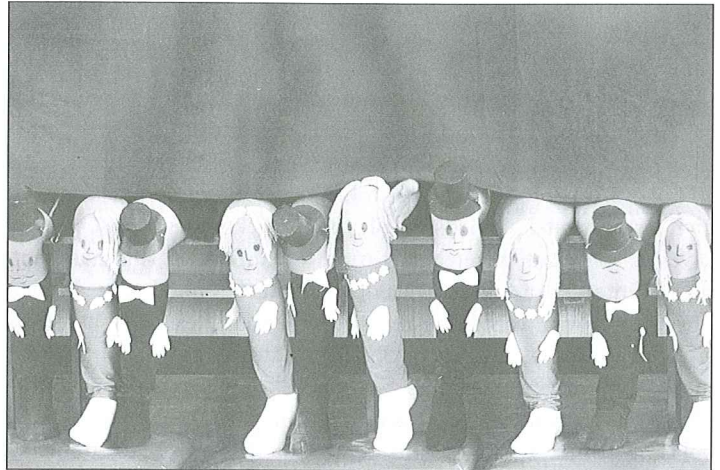
A Főzz velünk, reformul! egészséges ételek kóstolója nagy siker volt most is. Jenei Tamás séf sok hasznos tanácsot látta el a szűrések után megkönnyebbülten falatozókat. A reform-menüsoron előételként zelleres-almasalátát, főételként zöldborsó-kaccsal gazdagon tálalt zöldfűszeres bulgurt, desszertként friss eperrel, habkönnyű bazsalikomos túrókrémet kóstolhattak meg a látoga- ➔

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Ki mit tud? - 2018

Április 18-án az alsó tagozatosok, 19-én a felső tagozatosok mutatták be műsoraikat a hagyományos tavaszi Ki mit tud? rendezvényen. Ebben a tanévben elsősorban zenés, táncos kategóriában remekeltek a tanulók, de láthattunk jeleneteket, hangszeres előadókát is! Mindkét délutánt nagy érdeklődéssel kísérte az iskola közönsége. Jól szórakozott a közönség.

Áprilisi sportsikerek

A jó idő beköszöntével megrendezésre került a mezei futóverseny megyei döntője Orosházán. Iskolánkat 37 diák képviselte. Legjobb egyéni versenyzőnk Karsai Gábor 8. b osztályos tanuló volt. Gabi egyéniben harmadik lett, ezzel kijutott az országos döntőre, ahol a 20. helyezést szerezte meg. Kiemelkedő egyéni eredményt ért még el a tizedik helyet megszerző Nagy Dominik 6. a, a 13. helyen beérő Nagy Ágoston 5. a és a 18. helyezett Kis Eleonóra 7. b. Csapatban a harmadik és negyedik korcsoportos fiú csapatunk egyaránt hetedik lett.

Április 11-én került megrendezésre a II-III. korcsoportos labdarúgás megyei elődöntője Szarvason. A II. korcsoportos csapatunk 3. helyen, a III. korcsoport 5. helyen végzett.

Elektronikai hulladékgyűjtés

A Kistérségi Óvoda elektronikai hulladékgyűjtést szervezett, melyen iskolánkból több osztály is részt vett. Március 24-én volt az eredményhirdetés, melyre két osztályunk kapott meghívást. Az alsósok közül a 3.b osztály az első, a felsőbből az 5.a osztály a második helyezést érte el. A verseny szervezői színvonalas műsorral fogadták a gyerekeket, ahol fellépett az Alma együttes, és mindenki kipróbálhatta az ÖKO-labirintust is. Köszönjük a családok és a segítők támogatását, valamint a rendezvény szervezését az óvodának.

Iskolai versmondó verseny

A hagyományoknak megfelelően március 26-27-én ismét megrendeztük az iskolai versmondó versenyt, melyen 44 alsós és 29 felsős diák szerepelt. A legügyesebbek továbbjutottak a költészet napi városi megméretetésre, ahol további szép eredményeket értek el. Részletesen a könyvtár honlapján: hgyvk.hu.

További információk, fotók elérhetők az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

tók. A fenséges ízeken túl a recepteket mindenki elvitte magával.

A testtartás analízist is örömmel fogadták. A résztvevő 70-75 fő mindegyikét érdekelte a testtartásukkal kapcsolatos szakvélemény, a kapott tanácsokat megszívélve vállalták, hogy változtatnak az eddigi megszokásukon. Mivel korábban senkinek nem voltak testhasználati kapcsolatban semmilyen információi (hogyan lenne jó helyesen ülni, járni, hajolni, emelni...), már egy változtatás is életminőségi javulást jelentett számukra.

Minden résztvevő kapott személyre szóló segítséget akár konkrét kérdést tett fel, akár csak kíváncsi volt a szakember véleményére. Valamennyien elégedetten távoztak, tudással gyarapodva. Senki nem hallott még arról, hogy milyen fontos helyesen a talponton állni három ponton alátámasztva. Ez nem a résztvevők hibája! Sajnos nem tanítják – az Alexander-technikán kívül – hogy tudatos testhasználati megelőzhetőek a csípő, váll, gerinc fájdalmak, és bizonyos mértékig, alternatív kezelési módként a stresszmentesített izomzat, a helyes testhasználat kihathat a daganatos betegségek rehabilitációjának eredményességére.

Még sok ilyen szép napot szeretnék megélni együtt a társadalmi célú küldetésben velünk tartó partnereinkkel, támogatóinkkal és az egészségtudatos hazai polgárokkal jövőre kicsit távolabbra nézve – ha minden a járási hivatalvezető irodájában elhangzott tárgyalásaink szerint alakul – futással, kerékpározással egybekötve – Békéscsabán!

Vajda Márta

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

Általános iskola

A tavalyi tanévhez hasonlóan idén is zárandokútra indultunk 2018. ápr. 13-án, de most intézményünk dolgozói Egerbe utaztak, amelynek megvalósulása az EFOP-1.3.7-17 A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével c. pályázat keretében történt. Utunk első állomásaként megtekintettük az Érseki Palota kiállítását, majd egy ebédet követően rövid városnézésre is sort keríthettek a résztvevők. A nap második felében a Bazilika látogatásán túl lehetőségünk nyílt a székesegyház orgonajátékában is gyönyörködni. Ezt követően az idegenvezetők még a Minorita templom történetével is megismertettek bennünket. Az időjárás kedvezett utunknak, a programok tartalmasak és érdekesek voltak számunkra, így mindenki lelkiében feltöltődve érkezett haza az esti órákban.

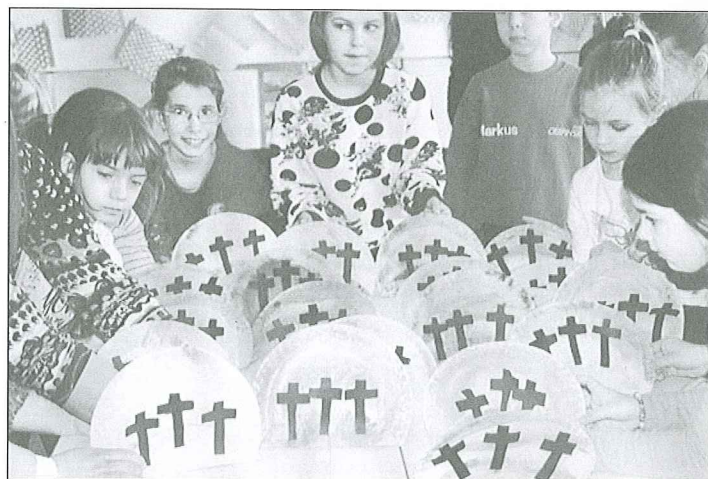

Iskolakóstolgotó

Április 6-ra iskolakóstolgotóra hívtuk a nagycsoportos óvodások és szülőiket, akik szép számmal el is jöttek hozzánk.

Először Kondorné Timár Erzsébet tanárnő vezetésével a Szerep-Elek társulat előadta az Egerek gyűlése című vidám darabot, ami feloldotta kis vendégeink megilletődött hangulatát. Ezek után a szülőknek tájékoztatót tartottak intézményünk vezetői, ahol bemutatatták iskolánkat és a jövő évi elsősök osztályfőnökét, Szabóné Vaszkó Éva tanító nénit, valamint választottak a felmerülő kérdésekre. Közben a kicsiknek játékos ügyességi foglalkozást tartottunk a tornateremben, majd miután jólesően elfáradtak, egy kis enni- és innivalóval kínáltuk meg őket.

Az iskolától remélhetőleg szép emlékekkel és egy saját fotójukkal ellátott emléklappal búcsúztak a gyerekek, akiket szeptemberben visszavárunk.

Lelki nap

Március 28-án lelki nap volt általános iskolánkban. A reggelt közös imával kezdtük. Ezután megnéztük Az irgalmas samaritánus és a cipő filmeket, majd a látottakról beszélgettünk.

Ezután a szent gyónás és az istentisztelet következett, majd a korábban látott filmekhez kapcsolódóan oldottunk meg feladatokat és kézműves foglalkozáson vettünk részt. A nap zárásaként egy újabb filmet, Az igazi csodát is megnéztük.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

Gimnáziumi egység

Húsvét idején

Hagyományainkhoz híven a tavaszi szünet kezdete előtti tanítási napon tartottuk a Lelki napot gimnáziumunkban. A programok az EFOP-1.3.7-17 A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével c. pályázat keretében valósultak meg. A 11-12. évfolyamos diákok a református egyház gyülekezeti termében a Tűzálló című filmet tekintették meg. Majd visszatérve a gimnázium épületébe a meghívott vendégekkel beszélgettek a film mondanivalójáról az előzetesen kapott szempontok alapján. A 9-10. évfolyamos tanulók három témában hallgattak előadásokat: dr. Szonda István: Szent Antal kultusz városunkban; Vatai Gyula egykori börtönparancsnok: „Őrizője vagyok-e az én testvéremnek?”; Végh Ferenc református lelkész: „A legnagyobb ajándék, hogy lehet az enyém?”

A lelki nap végeztével jó néhányan (diákok, tanárok, családtagok, ismerősök) buszra szálltunk, és elindultunk Fertődre, idei bécsi kirándulásunk első állomására. A hosszú út után jól esett az esti séta és szép látványt nyújtott a csodásan kivilágított Esterházy-kastély. Másnap reggel indultunk tovább Ausztriába. Először a Schönbrunni kastély mintegy 25 termét és hatalmas kertjét barangoltuk be, majd a kastély előtti húsvéti vásár szebbnél-szebb kézműves portékáit nézegettük és a helyi finomságokat kóstoltuk meg. Később együtt sétáltunk Bécs belvárosában a híres Kärntnerstrasse-n, majd a Grabenen, megcsodáltuk a látnivalókat, többek közt a Stephansdom épületét, az egykori császári palota épületegyüttesét, Goethe és Mozart szobrát, valamint a híres bécsi operaházat. Délután Kittsee felé vettük az irányt, és meglátogattuk a Hauswirth csokigyárat, ahol nagyon kedves fogadtatás és rengeteg finomság várt minket. Egy rövid, filmvetítéssel kiegészített gyárlátogatás után kóstolhattunk és vásárolhattunk a gyár termékeiből. A két napos bécsi kirándulásról csüörtök este értünk haza, sok-sok élménnyel és csokoládéval gazdagodva.

Versenyeredményeink

Az idei évben a Zrínyi Ilona Matematikaversenyen ismét részt vettek diákjaink, a gimnáziumból Paróczai Gergő 11/A osz-

tályos tanuló érte el a legjobb eredményt, megyei 10. helyezett lett, tanára Bela Tibor.

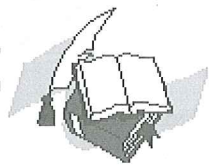
A városi „Gyomaendrődi Vízi Világ” TOP-os rajzpályázaton a középiskolások között iskolánk diákjai érdemelték ki az értékes ajándékokkal együtt járó dobogós helyezéseket. Kollár Mollis első, Varsányi Dáriusz második és Ladányi Sára harmadik helyezést ért el. Mindhárman 10/A osztályos tanulók, tanáruk Kis-Turcsányi Andrea.

DÖK nap

Diákönkormányzatunk is lelkesen várta a tavaszt, hiszen a tanév legkedveltebb programjaira ekkor kerül sor, ezek közül kiemelt helyen szerepel a DÖK nap. Idén is játékos akadályversenyt terveztünk gimnáziumunk területén, a jól bevált feladatok mellé azonban újabbakat is kitaláltunk (lengőteke, darts, s(z) örp-pong). Idén az időjárás is kedvezett nekünk, így hangulatos főzőversenyt szerveztünk az akadályversennyel párhuzamosan, s pedagógusokból álló szakértő zsűri döntötte el, melyik osztály főzte a legízletesebb paprikás krumplit. A zsűri munkáját segítette tavalyi diákönkormányzati vezetőnk, Nagy Sanyi is, a díjak átadásában pedig a már szintén „öregdiáknak” számító Deli Csenge működött közre. Ezen a napon került kihirdetésre a hulladékgyűjtés eredménye is, így az iskolavezetés jóvoltából finomabbnál finomabb tortákat fogyaszthattak el a győztesek.

irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

„s biztat, hogy szép a harc, szép ez az emberi lét”

Nyolcvan éve született Szilágyi Domokos

(1938-1976)

Szerelmes vers a szabadsághoz

1. (INVOKÁCIÓ)

Kedvesem
úgy kínlódom a szavakkal
úgy kínlódom hogy kimondjalak
kimondjalak hogy közelebb kerülj hozzám
mert nélküled vak vagyok és néma és süket
nélküled lélegzeni sem tudok
nélküled olyan az élet
mint a szerelem nélküli csók
annyira elképzelhetetlen
mint a mozgás nélküli anyag
kedvesem
segíts hogy kimondjalak

Kedvesem
úgy kínlódom a szavakkal
úgy kínlódom hogy kimondjalak
kimondjalak mert ezzel is közelebb kerülsz hozzám
hozzám láncolnak a szavak is
mert a te neved az értelem
általad ébred magára a tudatos anyag
általad ébred magára az Osztyál
mert minden tettének célja s oka
te vagy
kedvesem
segíts hogy kimondjalak

2.

Kedvesem
én annyit kerestelek
annyit kerestelek
hogy már majdnem elfeledtem emberül élni
annyit kerestelek
hogy lelkekre bütykösödött a bánat
annyit kerestelek
hogy kezdtem elveszíteni a hitet önmagamban
lépteid nyomát
kutattam kiégett szemmel
borzongó fasorokban
felhők csücskében
kűnn a harctereken
és benn a gázkamrákban
a te neved véstem az akasztófák gerendáiba is
mert tudtam hogy újjászülzs
hogy megtalálász
mert megtalállak

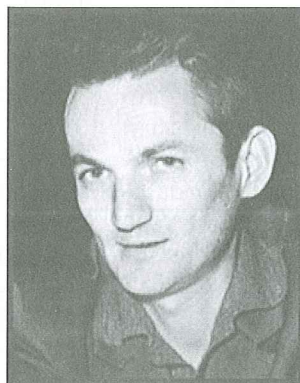
Kedvesem
annyit kerestelek
hogy már majdnem elfeledtem örülni
mint a mindig-éhes gyermek
annyit kerestelek
hogy megköszönjem neked
a legszebb legtisztább szerelmet

Ha nem vagy itt

Vagy a levegő, amelyet beszívok,
a táplálék, amelyet visz a vér,
a látásom vagy - tán meg is lepődném,
ha tenzemeddel rám tekintenél - ;
vagy észrevétlen, mint ahogy a kéz,
a szív, az agy, a gondolat, akármí,
életem része, melyet bármikor
keresetlen is meg tudok találni, -
a mint a bonyolult óramű, ha elvész
egy alkatrésze, s tiktakja kihagy,
olyan lennék nélküled, és csak akkor,
csak akkor tudnám igazán: ki vagy.

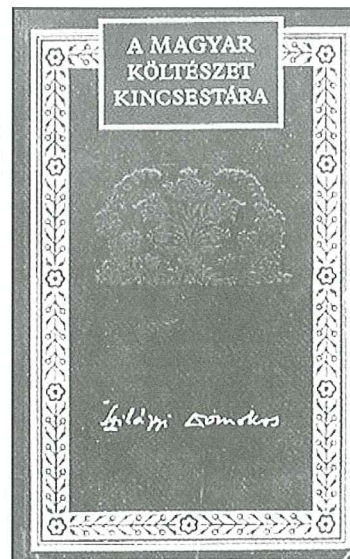
Tedd, hogy szeressem...

Tedd, hogy szeressem magamat,
tedd, hogy az agyam, hogy a testem
ne csupán percekgig szeressen,
mint eddig - mert csak így lehet
Téged is, jaj, szeretnem, szívem,
ne szélsőségesen, de híven,
ne ily szeszélyesen, de hűn,
én csúnyácskám, én gyönyörűm;
én őrsdi „keserédesem”,
kencétlenül is ékesen,
hogy világ minden éke sem
ér föl vele. Tedd, hogy a tested,
gyönyörködve, magad szeressed,
tedd értem, magadért te tedd
kibirhatóvá ezt az életet.

Szerelem

Megismertem a holnapot:
terád hasonlított,
terád, miránk -
lobogott
és nyugodt volt, mint a láng,
- s mint a mi éjszakánk,
amelyen megérettük forró
és röpítő és egybeforró
embersorsunkat, a szerelmet,
- én azt, hogy hiába öllek,
te azt, hogy hiába ölelsz,
ha nincsen más, csak ez a perc,
hogyha mögötted meg nem érzem
és meg nem érzem az egészet,
a szilárd anyagot,
ami vagy és ami vagyok,
és ami egy törvénybe fog
bolygókkal és liliomokkal,
tő méhében a teleholddal,
vérrel, háborúval, örömmel,
mindennel, ami volt az ember,
és ami most s amivé válik,
s amit születéstől halálig
sejt és tud és tesz,
mit hozzáad a léthez,
hogy létté váljak, hogy a rend
kormányozza a végtelent,
az értelem, amely szavak
nélkül is szól, és sejtet sejtje rak
agyunkban -
a holnapról akartam szólni,
a holnapról, mely már valódi,
mert fölismert s el nem téveszthető,
tisza, elérhető,
mint a friss levegő -
igen, a holnapról akartam szólni,
s szóltam a szerelemről, szerelmünkről, hiszen
ő éreztette meg velem,
milyen lesz:
szívem szelídítette a boldogsághoz, rendhez -
és akkor, amint ránk hajnalodott,
megpihent bennünk - új csókra gyűjtve erejét -
a csók.

Egészségről-betegségről

Kömény (Carum carvi)

A Földközi-tenger vidékén és Délnyugat-Ázsiában honos, az egész világon elterjedt, szélsőséges körülményekhez alkalmazkodó, széles körben termesztett fűszernövény.

Jelentősebb mennyiségben tartalmaz A-, B-, C-, E-és K-vitaminokat és gazdag ásványi anyagokban: a kalcium, a magnézium, a foszfor, a kálium, a vas, a cink, a mangán és a szelén tartalma kiemelhető. Az illatanyagának 60%-át a karvon nevű vegyület adja, mely baktérium-és gombaölő tulajdonságú.

A köménymag fogyasztása kedvező rendszertelen emésztés, puffadás, hasmenés, hasi görcsök és hányinger esetén. Serkenti a gyomornedv-, az epeelválasztást és a hasnyálmirigy működését.

Anyagcsere-fokozó hatású, ezért fogyókúra esetén is előnyös a fogyasztása. A köménymag csökkenti a vér koleszterin-és triglicerid-szintjét és szabályozza a vércukor-szintet.

Vérszegénységben is kedvező alkalmazása vastartalma miatt. A köménymag vérkeringést, memóriát javító hatású és elősegíti a nyugodt alvást. Torokfájás, köhögés esetén is javasolt a kömény fogyasztása, baktériumellenes tulajdonsága miatt. Aktiválja a női hormonok képződését, így elégtelen hószámnál is kedvező lehet oldatának alkalmazása. A köménytea fogyasztása étkezés előtt javasolt.

A köménymagból készült olaj külsőleges használata javasolt reumás panaszok enyhítésére.

Gyomor-és bélgörcsöknél alkalmazási módja: vegyünk 2 gramm köménymag-olajat, 20 gramm macskagyökér tinktúrát és 100 gramm vörösbort. Keverjük össze és evőkanalanként fogyasszuk.

Puffadás elleni recept: vegyünk 10 gramm köménymagot, 10 gramm kamillavirágot, 10 gramm borsmenta levelet és 10 gramm macskagyökér. Forrázzunk le 150 gramm vízzel 1 evőkanálnyi keveréket és a szüredéket igyuk meg.

Szélhajtó, gyomorerősítő, gyomor-és bélgörcsoldó és elégtelen havi vérzésnél alkalmazott köménytea készítése javaslat: Vegyünk 1 teáskanál kissé megzúzott köményt és öntsük le forró vízzel. Hagyjuk állni az oldatot 10-15 percig, szűrjük le és a szüredéket fogyasszuk.

Rozmaring (Rosmarinus officinalis)

A Földközi-tenger vidékén honos, örökzöld, évelő félcserje. A növény neve a latin rosmarinus szóból származik, melynek jelentése a „tenger harmata”. Ősidők óta ismert gyógy-és fűszernövény. Rozmaringot használtak az Európa-szerte ismert Aqua Reginae Hungariae vagy a „Magyar Királyné Vize” készítéséhez, melyet hajhullás és köszvény kezelésére alkalmaztak.

A rozmaring étvágyjavító, puffadást csökkentő hatású, hasmenés és székrekedés esetén is kedvező alkalmazása. Baktériumellenes, immunerősítő, gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító, méregtelenítő-és antioxidáns tulajdonságú. Javítja a memóriát, az agy kognitív működését. A rozmaring tea fogyasztása rendszertelen menstruáció esetén is előnyös. A növény oldata, illóolaja idegnyugtató hatású.

A rozmaring tea készítése: 1 teáskanál rozmaring levelet 10 percig hagyjunk állni forró vízben, majd a szüredékből naponta 2-3 csészével fogyaszthatunk.

A tinktúrából naponta 5 ml-t fogyaszthatunk alacsony vérnyomás esetén.

A fürdő készítéséhez 50 gramm friss rozmaring levelet 1 evőkanál olívaolajjal elkeverünk, 1 liter vízben felforraljuk. 15 perc állás után fürdővizünkhöz öntjük a kapott oldatot.

A rozmaring illóolaj nem toxikus, kevésbé irritáló. A rozmaring belsőleges fogyasztása ellenjavallott terhesség, epilepszia, magas vérnyomás és 3 év alatti gyermekek esetén.

www.tmkronika.hu/hirek/mi-mindenre-jo-a-komenymag

www.egeszsegtukor.hu/gyogynoveny-lexikon/rozmaring.html

dr. Macsári Judit

HELYREIGAZÍTÁS

Áprilisi számunk 13. oldalán „Bíró-Balogh Tamás Radnóti-kötetei az OMart műhelyben” című cikkünkben a fényképész neve tévesen jelent meg. A közölt fotókat Oláh Tamás készítette.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Életutam Tessedik útmutatásai alapján

275 éve született Tessedik Sámuel szarvasi lelkipásztor, aki 50 évig munkálkodott

Előzmények:

Kisgyermek koromban Gyomán /1930-36/ még nem is hallottam Tessedikről, már találgattam az általa felfedezett, népiesen nevezett sárgafölddel, a szikesek javítására felhasznált meszes márgával. Az eredeti Köhler porta területe 1200 négyszögöl volt, melyből az öröklések után három telek lett. Apám idejében a szülőházam telekmérete 400 négyszögöl nagyságúra csökkent. A telek mély fekvésű volt, ezért vastagon fel lett töltve sárgafölddel. A szomszédos két telket nem töltötték fel, ezért ott csapadékos években víz borította a kerteket, míg nálunk a talajjavító anyagként alkalmazott márga befogadta a csapadékot. A kertként használt telekrészen nem károsodtak a növények.

A második tapasztalatszerzésem 1936-ban anyai nagyapám 10 kat. hold szántót javítottatott sárgafölddel a Hármas-Körös mellett fekvő területünkön, amit én is megsejlelhettem. A családon belül Gyomán beleszülettem a „Tessediki” talajjavításba, amely helyben 1944-45-ben a Póhalmi Gazdák Területén folytatódott.

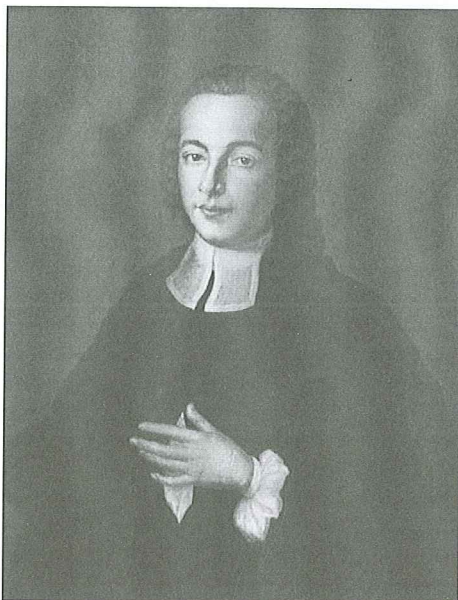
További szakmai ismereteim:

1946-ban tanulmányaimat Szarvason a Tessedik Sámuel Mezőgazdasági Középiszkolában folytattam és 1949-ben érettségiztem. Ez időszak alatt ismertem meg Tessedik teljes körű munkásságát, kiváló tanáraink elméleti és gyakorlati oktatásán keresztül. Vízrendezést, talajjavítást, öntözést, a takarmány-ipari növények termesztést, a vetőmag előállítását, az istállózott-legeltetéses állattartást, a zöldség- a gyümölcs- a szőlőtermesztést, a feldolgozást, továbbá az Alföld fásítás fontosságát és a település fejlesztést. A gyakorlati ismereteket tanegazdaság, kertészet és kísérleti telep segítette. A középiskola elvégzése után olyan elméleti és gyakorlati tudással rendelkeztem, hogy az elég volt a szakmai beosztások ellátására, továbbtanulásnál pedig az elsők közé kerülésre.

Munkásságom néhány kiemelkedő szakmai cselekedete:

A sok irányú szakmai tevékenységemet az adott beosztásaim helyszínén kívül igyekeztem Tessedik példája nyomán országosan oktatni, megvalósítani és külföldön is bemutatni.

A Keleti Öntöző Főcsatorna építése az 1950-es években Földes határában leállt, mivel a bakonszegi gazdák a nyomvonalába eső földjeiket nem voltak hajlandóak átadni. Az öntözés szakmai jelentőségével győztük meg őket, így sikerült az építést befe-

jezni, a Főcsatornát a Kék-Kállóba bekötni és közelében egy jóléti víztározót létesíteni. Továbbá az 1960-as években javaslatomra Hajdúszoboszlón Főcsatorna partján gyümölcsöst telepíteni és üdülő övezetté kialakítani.

Az 1950-es években indult a homokterületeken az erdőtelepítési program. Debrecenben a Nagycseri Erdészet irányította a munkákat. A telepítés talajának előkészítéséhez a megye géppálmásain lévő 100 LE lánctalpas erőgépeket megszerveztem. A telepítés áterjedt a Nyírség homokos talajaira, ott nagyrészt akácot ültettek, a szélerózió megszüntetésére.

A talajjavítás vonatkozásában azzal felverte, hogy gyermekkoromban már megismertem és Szarvason a tanegazdaságban kézi erővel mi is gyakoroltuk. A gépi szkréperes digózást Szarvason és Békésszentandrason a gazdánál megtekinthettük. Bihar megyébe kerülve, ahol nem volt talajjavítás, kerestem a lehetőséget, hogyan lehetne ott beindítani. Füzesgyarmaton, Békés megyében, ahol már volt talajjavítás, annak eredményének és kivitelezés végzésének a megtekintésére bemutatóra került sor, amin a bihari szakemberek is részt vettek. Így indult be több bihari településen a meszes talajterítéssel (digózás) a talajjavítás, továbbá a Be-

rettyó mentére a digóbányák kutatása, amit én végeztem.

Az üzemi komplex meliorációs fejlesztések előtt javaslatomra elkészültek a genetikai talajterképek. Ezek alapján Hajdúszoboszlón – 1962-66 – üzemi belvízrendezés, talajjavítás és öntözés fejlesztés,

Hajdúszovátón a Tisza II. program keretében – 1968-72 – komplex melioráció kivitelezése keretében öntöző modell gazdaság létesült, az én irányításom alatt.

A fejlesztésekhez képzett szakmunkásokra és szakemberekre volt szükségem, ebben is aktívan közreműködtem, oktattam, oktattam és oktattam, ahogyan Tessediktől és tanáraitól tanultam.

A jövőbeni tennivalóim közül a legfontosabb a légkör, az élővizeink és a termőföld védelme és az utóbbin egészséges élelmiszer előállítás, így a környezetvédelem és az ökológiai (bio) gazdálkodás

elkötelezettségem vagyok. Tessediket többen az első biogazdának tartjuk, ezért helyes lenne, ha Szarvason a képzés a jelenlegi mellett az ökogazdálkodással bővülne és a beiskolázásra az illetékesek sokkal nagyobb gondot fordítanának.

Ajánlás

A rendszerváltás után kialakultak a magántulajdonban lévő gazdaságok. A meliorációs beruházások beindítására a belvízrendezésre, talajjavításra és öntözésre nagy szükség van a kedvezőtlen adottságú, továbbá minden területen. A mezőgazdasági művelésben lévő területek nagyarányú csökkenése miatt a fentiekre nagy szükség van.

Dr. Köhler Mihály
Tessedik Öreggazdász Egyesület
tiszteletbeli örökös elnöke
kutatómérnök, c. egyetemi docens

SPORT

Az alapszakasz véget ért, kezdődik a rájátszás

A megye II. osztályú labdarúgó-bajnokság Északi csoportjában az utolsó fordulóig kérdéses volt a felső- és az alsóházi rájátszás csapatainak kiléte. A csoportban magabiztosan vezető hármas mögött előbb öt, majd négy csapat küzdött azért, hogy a folytatásban a bajnoki címért csatázhasson, ne pedig a kiesés elkerüléséért. Végül a Gyomaendrőd és az egyaránt újonc Csabacsúd-Mezőberény tandem ért célba, a Sarkadkeresztúriak pedig kiszorultak a felsőházból.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2018. 03. 24. Gyomaendrőd FC – Sarkadi Kinizsi LE 2 : 1
G.: Gábor V., Kovács T.

Ismét egy hazai mérkőzés, amely idegenben került megrendezésre. A Gyomaendrőd FC Erzsébet ligeti sportpályája újra alkalmatlan volt a játékra, a mérkőzés Békéscsabán került lejátszásra. A tavaszi szezonra megerősödött Sarkad az első félidőben jól tartotta magát, a félidő közepén szerzett góllal még vezetett is. A második félidőben aztán a pályaválasztó Gyomaendrőd magasabb fokozatba kapcsolt, és az 57. és 75. percben szerzett gólokkal megfordította az eredményt. Az alapszakasz vége előtt értékes pontokat szerzett a „hazai” csapat.

2018. 03. 31. Békéscsabai MÁV SE - Gyomaendrőd FC 0 : 0
G.: ---

A 19. forduló elhalasztott mérkőzésén igen mély talajú pálya fogadta a csapatokat. A körülményekhez a hazaiak alkalmazkodtak jobban, magukhoz is ragadták a játék irányítását. A MÁV végig többet birtokolta a labdát, enyhe mezőnyfölényben játszott, de a botrányos helyzetkihasználásuknak köszönhetően nem tudták megnyerni a mérkőzést. A vendég Gyomaendrőd lelkesen harcolt, a futballra szinte alkalmatlan pályán kibirkózta a döntetlent, amely a csapat felsőházi tagságát jelentette a rájátszásban.

Új szakaszához érkezett a megye II. osztályú labdarúgó-bajnokság, amely sok újdonságot tartogathat. Az alapszakasz első hat helyezettje oda-visszavágós rendszerben csatázik a bajnoki címért, a mezőny második fele pedig a kieső pozíció elkerüléséért vív újabb 10 mérkőzést. A Gyomaendrőd FC csapata az Északi csoport felsőházi küzdelmeiben szerepel a továbbiakban, ugyanis az alapszakaszban az ötödik helyet szerezte meg.

2018. 04. 07. Gyomaendrőd FC – Békésszentandrás HMSE ELMARADT

A mérkőzés játékvezetője játékra alkalmatlannak minősítette az Erzsébet ligeti sportpálya játékterét, a mérkőzést elhalasztották egy későbbi időpontra.

A mérkőzés új időpontja: 2018. május 9. 18.00.

2018. 04. 14. Dobozi SE - Gyomaendrőd FC 1 : 0
G.: ---

Az alapszakasz győzteséhez látogatott a gyomaendrőd-i legénység. Ennek megfelelően kezdett a hazai csapat, mezőnyfölényt alakított ki, sorra vezette a támadásait, amelyből egyet a félidő közepén góllá is váltott. A második félidőre leült a mérkőzés a Dobox nem tudta megismételni első félidei jó játékát, de sajnos a vendégek sem tudtak eredményesek lenni. A hazaiaknak elég volt egy félidőnyi jó játék pozíciójuk megtartásához, míg a vendégek küzdöttek, de ez sajnos nem párosult igazán eredménnyel.

Fülöp Zoltán

MEGHÍVÓ

Gyomaendrőd
Tavaszi Tárlat

2018. május 4. 17 óra

Köszöntőt mond: dr. Szonda István
A kiállítást méltatja: Cs. Nagy Lajos

Szent Antal Népház
5502 Gyomaendrőd Blaha út 21.

MEGHÍVÓ

Gyomaendrőd Város Önkormányzata tisztelettel meghívja
Önt és kedves családját

2018. május 27-én

a

HŐSÖK NAPJA

alkalmából rendezendő ünnepségre a Szabadság téri hősi emlékműhöz

9.30 Istentisztelet a református templomban

11.00 Ünnepi megemlékezés

Beszédet mond:

Nagy László múzeumigazgató
Vésztfő-Mágor Történelmi Emlék helyi Múzeum

Ünnepi műsorral közreműködik:

Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórusa

Koszorúzás és a hála virágainak elhelyezése az emlékműnél

Ingyenes buszjárat indul 9 órakor a Szent Antal Népházról az ünnepségre,
majd 12 órakor vissza.

Iges Ízek

Május

Zöldborsó köret

A megpucolt zöldborsót margarinnal megfuttatjuk, szórunk rá petrezselyem zöldséget, pici sót, kevés cukrot és saját levében megpároljuk. Rántott sajthoz, rántott húshoz zöld köretként adjuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FŰSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

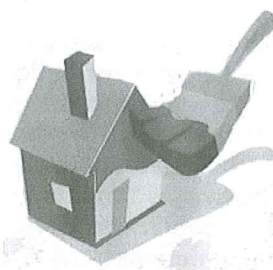
Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sirt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólappal, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tábló készítés
- fotóelőhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciós felvételek készítése.

Cím:

5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.

Telefon:

+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu

Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>

a képbe zárt pillanat...

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Hidra szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FARKAS SÁNDOR gyomaendrői lakos 2018. március 25-én, 76 éves korában a mennyei hazába költözött. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!

GELLAI ANDRÁSNÉ KISZELY KATALIN hunyai lakos 2018. március 17-én, 88 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!

GELLAI JÁNOS ANDRÁS gyomaendrői lakos 2018. március 20-án, 89 éves korában egyházunk szentségeivel megerősítve hazatért a Mennyi Atyához. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

GYURICZA MÓNIKA hunyai lakos 2018. március 16-án, 87 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagjai, rokonai, ismerősei. Fogadja be lelkét az örök boldogság!

MAGYAR LÁSZLÓNÉ NAGY MÁRIA MAGDOLNA soproni lakos 2018. március 16-án, 92 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökjön pihenése felett!

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebana@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

A z ö r ö k é l e t

Az Apostoli Hitvallás utolsó mondata így hangzik: „Hiszem az örök életet.” A keresztény számára a halál nem az emberi lét végső állomása, hanem átmenet az örök életbe. A katekizmus megjelöli ennek az átmenetnek a módozatát.

A halál után minden emberre különítelet vár. „Életünk estéjén a szeretetünk alapján leszünk megítélve” – mondja Keresztes Szent János. „Ez a különítelet (az ember) életét Krisztushoz méri: akár tisztuláson keresztül, akár hogy közvetlenül belépjen az ég boldogságába, akár hogy önmagát örökre kárhozatra vesse” (1022).

Nem vagyunk képesek arra, hogy elképzeljük a mennyországot, de hiszünk az Írás szavainak: „Isten országa nem eszem-izsom, hanem megigazultság, béke és öröm a Szentlélekben” (Rm 14,17). Az ég egy dinamikus valóság, mert Isten mindig nagyobb nálunk és mindig lesz mit felfedeznünk.

A tisztítóútz nagyon megnyugtató hitgizság. Ha nem állunk készen arra, hogy belépünk a mennyek országába, akkor reménykedhetünk abban, hogy maga Isten megtisztít

és előkészít bennünket, hogy maradéktalanul megízlelhessük csodálatos dolgait. Nem arról van szó, hogy Isten ugyan beengedhetne minket a mennyekbe, ám nem teszi ezt, mert előtte bosszút akar állni rajtunk bűneinkért! Nem! A tisztítóhely szenvedései képessé tesznek bennünket arra, hogy valóban élvezzük a mennyek országát. A pokol ezzel szemben „az Istentől való örök elszakadásban áll” (1035). Isten azonban mindent megtesz, hogy minden embert üdvözítsen. Az ítéletet tehát az ember saját maga ellen hozza, amikor véglegesen „nemet” mond Istennek és elutasítja irgalmát.

Az idők végezetekor következik be az utolsó ítélet. Ez lesz Krisztus győzelmének beteljesedése: „Halál nem lesz többé, sem gyász, sem jajgatás, sem fájdalom. Ami eddig volt, elmúlt” (Jel 21,4). Nem tudjuk, hogy mindez mikor következik be, de tudjuk, hogy néhány évtized, talán néhány év múlva meghalunk, és az örökkévalóság küszöbén találjuk majd magunkat.

Vatikáni Rádió/Magyar Kurír

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. +36202164499 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Lehoczkiné Timár Irén, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján * Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN-1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. * <http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Sport

Az Országos Diákolimpia mezei futóversenyén bajnok lett a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola fiúcsapata! Tagjai: Werle Zalán, Mertz Attila, Fodor Attila, Varjú Marci és Vaszkán Bence. Büszkék vagyunk rájuk, gratulálunk nekik és felkészítő tanáraiknak!

Óriási siker! 2018.04.19-én Országos Területi Selejtezőt játszott a Kis Bálint Általános Iskola III. korcsoportos lány kézilabda csapata. Az ellenfél a szegedi Tisza-parti Általános Iskola csapata. A mérkőzés során az előny végig a „Kisbálintosoknál” volt. Magabiztos győzelemmel és szép játékkal jutott a csapat az Országos Elődöntőbe! A szuper hangulatú meccsen külön köszönjük az iskola tanulóknak a fergeteges szurkolást. Május 10-én utazunk Balmazújvárosba, az újabb megmérettetésre! Gratulálunk a lányoknak és felkészítőknak: Hornokné Lapatinszki Gizellának és Bácsi Kittinek!

Nemzetiségi Konferencián szerepeltek diákjaink

Intézményünk néhány pedagógusa mindig részt vesz a Nemzetiségi Konferencián, melynek a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kara ad helyet évről évre Szarvason. Az idén már a VII. Nemzetiségi Konferenciát rendezték meg, melynek motója: Hittel élni - A gyermek a nemzetiségek jövője. A rendezvényt magas rangú közéleti személyiségek - többek között Dr. Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök, Igor Furdík a Szlovák Köztársaság főkonzulja, Florin Trandafir Vasiloni Románia gyulai főkonzulja, Ritter Imre a magyarországi németek országgyűlési képviselője - tisztelték meg jelenlétükkel, valamint szlovák, román és német nemzetiségi képzést folytató pedagógusok. Nagy megtiszteltetés volt intézményünk számára, hogy a német nemzetiség műsorát a gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola német nemzetiségi osztályába járó diákok adhatták. A 3.a osztályosok remekül helyt álltak, magyarországi német gyerektáncaik előadása után nagy tapsot kaptak. Felkészítő tanáraik: Bácsi Kitti és Domokos Anikó.

„Sárrét Kis Nyelvésze”

Iskolánk évről évre részt vesz a „Sárrét Kis Nyelvésze” elnevezésű versenyen, melyet a körösladányi Tükör Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola rendezett meg tehetséggondozó programja keretében. Intézményünket az idén a következő tanulók képviselték: Kakati Lili, Molnár Nóra, Horváth Luca, Fekécs Noémi, Szilágyi Adrienn és Uhrin Andor. Nagyon színvonalas rendezvény volt az idei megmérettetés is. A gyerekek egy igen

sokrétű és bonyolult feladatlapot oldottak meg, majd míg a javítás történt, kézműves foglalkozáson vehettek részt, a nap zárásaként pedig a rendezők kedves műsorral jutalmazták meg a résztvevőket, diákokat és felkészítőket egyaránt. Minden gyermek az általa készített ajándékkal és élményekkel térhetett haza. A csapatok közötti versenyben Iskolánk az előkelő 3. helyezést szerezte meg, az egyéni versenyben a legjobb eredményt Fekécs Noémi 6. osztályos tanuló érte el, aki 4. helyezett lett korosztályában. A gyerekeket a felkészülésben Forgácsné Gyetvai Krisztina, Tóthné Kele Ágnes és Hunya Jolán tanárnő segítette.

„A vers ünnep a hétköznapokban, képzeletbeli utazás szavak szárnyán vagy a csönd fedelzetén” (Cseh Katalin)

A költészet napi szavalóversenyt április 11-én, 12-én és 13-án rendezte meg a Határ Győző Városi Könyvtár, amely nagy hagyományokra visszatekintő versmondó verseny. A színvonalas rendezvényen 25 felsős és 24 alsós tanuló mondott verset. Nagyon eredményesen szerepeltek a gyerekek! Gratulálunk nekik és felkészítőiknek! Különösen sok szép verset tolmácsoltak a felsős diákok a közönség legnagyobb örömeire. Iskolánkból a következő tanulók voltak a legeredményesebbek.

5. osztály: 1. Németh Adelina – felkészítő tanár: Tóthné Kele Ágnes

3. Horváth Luca – felkészítő tanár: Tóthné Kele Ágnes

6. osztály: 1. Uhrin Andor – felkészítő tanár – Hunya Jolán

2. Bula Boglárka – felkészítő – Hunya Jolán

3. Kiss Zalán – felkészítő – Tóthné Szabó Irén

7. osztály: 1. Huguik Zoltán - felkészítő: Hunya Jolán

2. Kiss Adrián – felkészítő: Forgácsné Gyetvai Krisztina

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Farkas László és Lipcsei Magdolna 2017. december 16-án szentségi házasságot kötött az endrődi Szent Imre templomban. Isten áldásában gazdag, boldog éveket kívánunk nekik!

2018. április 14-én Ft. Czank Gábor endrődi plébános a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szt. Erzsébet Kommenda lelki vezetője lett. Gratulálunk a plébános úrnak!

Felnőttkeresztelés, 2018. 04. 15. Endrőd

FÉSZEK

Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd,
Szabadság tér 6.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

HÍDFŐ étterem

5502 Gyomaendrőd,
Híd u. 2.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált étteremben 160 főig. Korlátlan ételfogyasztás minden nap 11-15 óráig!

Elérhetőség:

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-30/955-1295

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

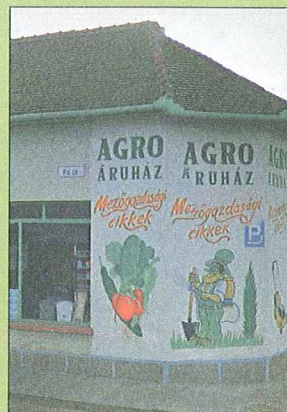
AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim a következők:

- Megérkeztek a tavaszi lemosó vegyszerek. (vegesol rs, rézkén, agrokén, bordóilé, stb.)
- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok. Zöldségfélék, virághagymák, rózsatövek, stb.
- Műtrágyák, talajfertőtlenítők, tápoldatok
- Kandallók, füstcsövek, egyéb fűtőeszközök
- Üstök, üstházak, gázegők, tömlők
- Munkavédelmi cipők, védőkesztyűk, munkaruhák
- Gumicsizmák, esőruhák
- Láncfűrészek, kéziszerszámok
- Szegek, csavarok, zárok, lakatok
- Ponyvák, takarófoliák, zsákok
- Fejszék, balták, ásók, lapátok, csákányok
- Rágcsálóirtók, csapdák, riasztók
- Kisállateledelek és eszközök
- Silikonok, tömitők, purhabok, festékek

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ